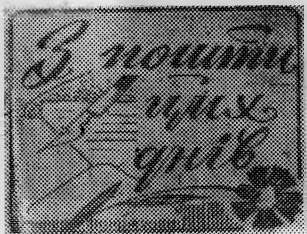

ІНСТИТУТСКА ПАНОРАМА: ПОДІЇ, ФАКТИ

20 БЕРЕЗНЯ трудящі Винниччини відзначать 40-річчя визволення м. Вінниці і області від німецько-фашистських загарбників.

В ході підготовки до цієї знаменної дати на промислових підприємствах, в колгоспах і радгоспах області розгорнулось дійове соціалістичне змагання.

Високими здобутками у праці і навчанні зустрічають славний ювілей викладачі, співробітники і студенти нашого інституту.

На факультетах, в академгрупах широкого розмаху набуло змагання за підготовку до літньої екзаменаційної сесії, намічаються конкретні плани робіт для бійців студентських будівельних загонів, які працюватимуть влітку на спорудженні на-родногосподарських об'єктів.

10 БЕРЕЗНЯ студенти нашого інституту працювали на молодіжному суботнику, присвяченому 40-річчю звільнення Вінниці і області від фашистського поневолення. В центральний парк культу-

ри і відпочинку ім. М. Горького, на будівництво літнього театру вийшли студенти першого, другого і третього курсів факультетів автоматики, обчислювальної техніки, радіотехнічного та машинобудівного. Працювали юнаки та дівчата в основному на розвантаженні цегли. Особливою старанністю в роботі відзначились першокурсники машинобудівного факультету. Добре працювали і радіотехніки. Тут відзначились колективи академгруп 1 РК-82, 2 РК-82 та 2 РТ-81.

15 ЛЮТОГО понеділка відбулось засідання ради і ректорату інституту, на якому було заслухано звіт факультетів про роботу у 1983 році.

3-15 ЛЮТОГО в інституті проходила науково-технічна конференція професорсько-викладацького складу і співробітників за підсумками наукової діяльності колективу в минулому році.

26 по 30 березня проходить студентська науково-технічна конференція, присвячена 60-річчю присвоєння комсомолу імені Володимира Ілліча Леніна.

ДОБРОЮ традицією утвердилась в культурно-

му житті нашої країни щорічне Шевченківське літературно-мистецьке свято, де візом якого стали священні слова із «Заповіту» — «В сім'ї вольній, новій» У вік 170-ліття з дня народження великого Кобзаря вчетверте зібрались на українській землі посланці багатьох народів. Вони приїхали в столицю Радянської України, на береги славного Славутича, щоб віддати данину любові і по-

ваги геніальному поету, художнику і мислителю, вклонитись пам'яті того, хто в чорні часи царизму був виразником народних дум, захисником пригноблених, глашатаєм революції в ім'я волі і щастя людей праці.

Широко відзначила ювілей поета і громадськість нашого інституту. З нагоди свята у бібліотеці вузу було організовано виставку творів безсмертного Кобзаря, літературу, яка стосу-

ється життя і літературної діяльності поета

II АШ інститут-ініціатор багатьох славних починів в тому числі організації Всесоюзного меморіалу імені Героя Радянського Союзу Л. Ратушної, учасниці комуністичного підпілля і партизанської боротьби на Вінничині, 40 років з дня загибелі якої минає 18 березня. Наступного тижня проходить загальноінститут-

ська спартакіада на честь 40-річчя звільнення області від фашистських загарбників.

СПОРТКЛУБ інституту, кафедра фізвиховання широко вітають чемпіона України по боротьбі з дзю-до, студента інженерно-будівельного факультету Г. Псугури і призера республіканських змагань, студента енергетичного факультету О. Іванова.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

За інженерні кадри

Газета видається з лютого 1981 року.

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 11 (136)	Виходить раз на тиждень	П'ятниця, 16 березня 1984 року.	Ціна 1 коп.
------------	-------------------------	---------------------------------	-------------

ТИХ ДНІВ НЕ ЗМОВКНЕ СЛАВА

Від крутих берегів стрімкого Дністра до тихої голубої Росії, від Полісся до Саванських степів котять золоті хвилі пшениці. Широкими полями крокують щогли високопольних ліній, несуть животворну енергію селам і містам, біжать у дальину оксамитові стрічки асфальтованих трас. Такою є сьогодні Вінниччина — радісний квітучий край.

Погляньте на новобудови подільських міст, вслухайтеся у назви сіл: Привільне, Красне, Дружелюбівка, Привітне, Веселе, Щаслива, Барвінкове, Сонячне... У цих назвах — краса оновленої землі, в них немовби розповідь про щасливе життя радянського Поділля.

Історичне минуле нашого краю тісно пов'язане з героїчною боротьбою народу за визволення від чужоземних поневолювачів, проти соціального і національного гноблення, за воз'єднання з братнім російським народом.

Влітку 1941 року чорні мундири гітлерівських голворізів воронячим крилом заслонили сонце над Вінниччиною. А гіркий дим пожарищ і холодні безжалісні свинцеві кулі навіки погасили його в очах десятків тисяч людей.

Ще живі свідки тих жахливих подій. Сорок років горять в їх пам'яті рідні міста і села. Фашистські варвари в лютий ненависті від безсилля покорити зупинились над безвинними людьми, палили і руйнували міста і села.

Криштонівка, Мітлинці, Пенківка, Супрунів, Бруслів, Василівка, Чорторія, Червоне, Павлівка... Ось далеко не повний перелік спалених фашистами подільських сіл. Та жорстокість не скорила вінничан в боротьбі за свободу і незалежність. Уже в перші дні Великої Вітчизняної війни 40 процентів складу вінницької обласної партійної організації влилося в ряди Червоної Армії. Комсомольці області створили батальйон, який згодом перетворився на 38-й окремий добровільний комсомольський інженерний полк. Під керівництвом ЦК ВКП (б)У та Українського штабу партизанського руху в області було утворено сотні партизанських загонів, підпілних організацій і груп.

Боротьба народних месників проходила у надзвичайно важких умовах: під Вінницею, як відомо, звив своє лігво Гітлер, і навколо ставки фюрера були зосереджені значні охоронні сили.

Ніколи в пам'яті народній не померкнуть імена патріотів — Героїв Радянського Союзу Івана Бевза, Лялі Ратушної, Петра Волинця, Андрія Микитенка, Івана Калашника, Олександра Парамонова, Михайла Тугушова, Олександра Євдокименка, Василя Сашка, Костянтина Гришина та багатьох інших.

З честю захищали Батьківщину вінничани і на фронтах Великої Вітчизняної війни. Безсмертними подвигами прославились двічі Герої Радянського Союзу генерал армії І. Д. Черняхівський, та полковник-танкіст І. Н. Бойко, Герой Радянського Союзу кулеметник І. Ю. Бурлака, льотчик І. Л. Могильчак, командуючий артилерією стрілецької дивізії Ф. Т. Дахновський, сержант-комсомолец Микола Кучерявий. Навічно викарбуване на стіні Арраської фортеці у Франції ім'я «Базиль Порік». Так учасники французького руху Опору називали юнака з Вінниччини Василя Порика, який став національним героєм Франції, йому посмертно присвоєно звання Героя Радянського Союзу.

20 березня 1944 року Москва слаютувала військам Першого Українського фронту на честь визволення Вінниці. Тисячі воїнів за мужність і героїзм, проявлені в боях за Вінничину, були удостоєні урядових нагород. Більше п'ятдесяти з них одержали високе звання Героя Радянського Союзу.

В числі тих, хто хоробро боровся за звільнення нашої області від фашистської окупації. За цей час під керівництвом Комуністичної партії наша область, як і вся країна, перетворилася в край розвинутої промисловості, механізованого сільськогосподарства, передової соціалістичної культури.

За доблесну творчу працю тисячі вінничан нагороджені орденами і медалями, близько 170 чоловік

удостоєні звання Героя Соціалістичної праці, а на прапорі області сяє найвища нагорода Батьківщини — орден Леніна.

Вінниччина по праву вважається «цукровою Донбасом» країни, 39 цукрових заводів щороку дають до сімдесяти мільйонів пудів цукру. Майже всі підприємства цукрової промисловості Поділля зазнали докорінної реконструкції. В селі Городківці Крижопільського району будеться один з найбільших в Європі цукрових заводів. Але Вінниччина сьогодні — це не тільки традиційні галузі харчової і легкої промисловості. Дедалі більшим стає внесок тих галузей, що визначають рівень науково-технічного прогресу, — енергетики і хімії, радіоелектроніки і машинобудування.

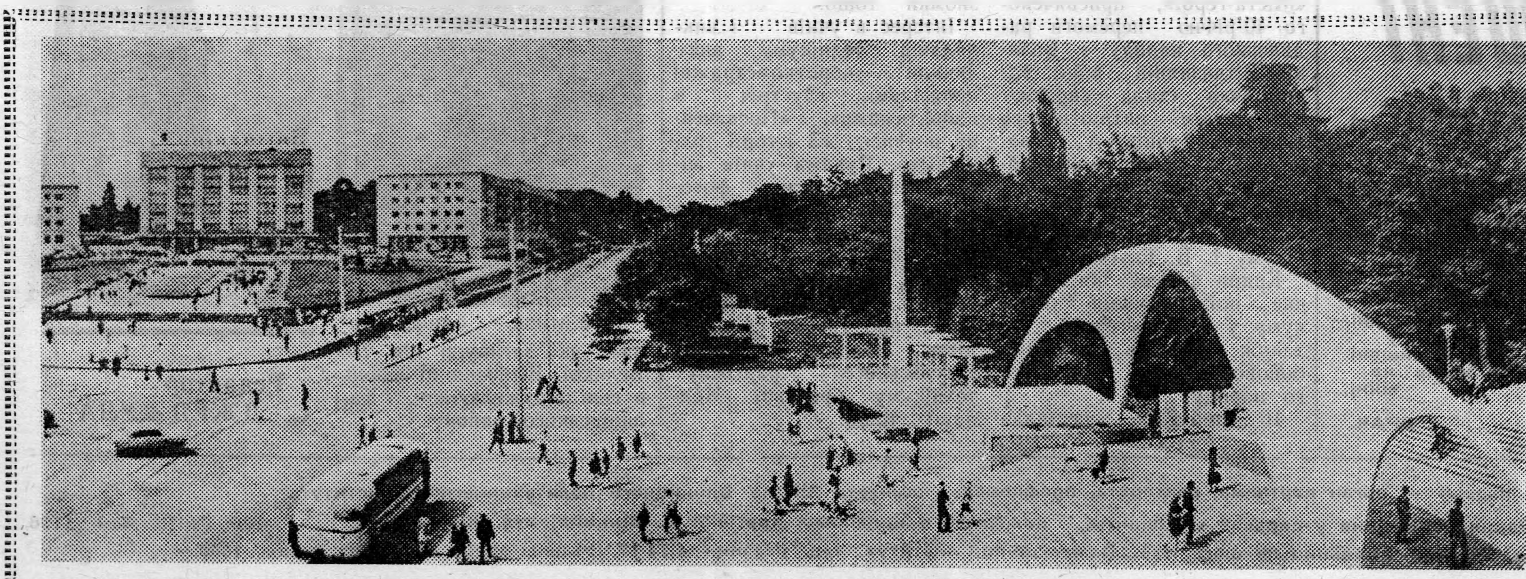
Продукція багатьох підприємств не тільки забезпечує потреби області, а й відправляється у різні кінці Радянського Союзу і за кордон.

Швидкими темпами зростає енергетична база області. У рекордно короткі строки (три роки і 8 місяців) над крутими берегами Південного Бугу, поблизу села Ладжилина було зведено гігантську ДРЕС потужністю в 1 мільйон 800 тисяч кіловат, що втричі перевищує потужність Дніпрестану, Ладжинська ДРЕС вливає свій струм в електросистему Радянського Союзу і сусідніх соціалістичних країн.

Розквітає вінницька земля. Над кам'янистими порогами Бугу, над запашними долинами у калінових спалахах, над містами і селами лине пісня. Вона славить щасливу вільну працю тих, хто зводить могутні корпуси заводів і фабрик, чия краса у білосніжній весняній повені яблуневого цвіту, у шедрих колоспних і радгоспних врожах, у безхмарно-синіх світанках великої Радянської Батьківщини.

Там, де пливли колись дими воєнних пожарищ, цвітуть щовесні фруктові сади. А в центрах міст і сіл, в затишних скверах, як символ мужності і героїзму, стоять на постаментах гнівні і нескорені, відчайдушні і мужні радянські солдати.

Б. ВАЛЬЧУК,
завкафедрою історії КПРС.

Такою є наша Вінниця сьогодні. Сорок років тому у боях за визволення від фашистських загарбників міста і області брало участь більше 430 тисяч радянських воїнів. На території Вінниччини наші війська розгромили близько двадцяти дивізій ворога, знищили і взяли в полон майже 95 тисяч німецьких солдат і офіцерів, захопили велику кількість гармат і мінометів, близько 40 тисяч автомашин та іншої техніки. Наші доблесні війська принесли трудящим світле і радісне життя.

Пам'ятник жертвам фашизму біля села Стрижавки.

ГУБНА ГАРМОШКА

Губну гармошку —
трофейну штуку —
Беру в маленьку,
худеньку руку.
Хоч я награвся,
сказав: «Не буду...»
Та просять грати для
всього люду.
Німецька штука — губ-
на гармошка,
її безрукий привіз
Тимошка.
Вдихнув у неї матроську
душу,
Навчився грати лише
«Катюшу».
А та Катюша
(напроти хата)...
Вдова солдата —
Тимошки брата.

її, казали, Тимошка
любить,
казали: любить, та не
голубить.
Сумний Тимошка по
тій причині
Відав гармошку мені —
хлопчину.
А що я граю? Одну
«Катюшу».
Бо люди просять в
одну душу.
А та Катюша — моя
сусідка —
Летить на пісню, немов
лебідка,
Вдова всевітня,
вдова і мати
Ридає плаче і просить
грати.

ДЕТЕКТОРНИЙ ПРИЙМАЧ

Ось мій детекторний
приймач —
Навушник. Голочка
тоненька...
І намінець... А я —
багач,
Я сам — приймач,
передавач
І не абиякий тлумач
На вечорових
посиденьках,
Де стільки тих Марин,
Килин
Найшло — набилось
одразу...
Але ж навушник лиш
один,
А там — новин, а там
— новин,
Ти тільки слухай —
переказуй.
Усе дослухай до
кінця,

Перекази — і знову
слухай,
Аби із дива-камінія
Не загубилось ні слівця,
Не пролетіло мимо вуха.
А мій приймач хрипить
чомусь,
Напевно, зраджує
антена,
А чи заземлення...
Я злюсь!
Я так у землю
заземлюсь.
Мов корінь дуба,
корінь клена.
— Лови Москву!
Москва лови! —
Гуде людське
різноголосся...
А голос Києва й
Москви
І голос Катрі-удови —
Усе сплелось-переплелось.

ДИТЯЧІ КИШЕНІ

Ану угадайте, що в
мене в кишені?
Та ви не вгадете, ні.
А в мене у лівій,
пом'ятій кишені
В самому куточку на
дні
Граната німецька,
проклята, тринята.
Не бійтесь! Я вийняв
запал.
Віднині граната — уже
не граната,
А просто — холодний
метал.
(А дома лежить самопал).
Тепер угадайте, що в
правій кишені?
Та ви не вгадете, ні.

А в мене у правій,
пом'ятій кишені
В самому куточку на
дні —
Патрони німецькі із поля,
з леваді...
Як Гітлеру буде напуг,
Зберу я до купи всі міни
й снаряди —
І гхну... То буде салют!
Хлоп'ячі кишені...
Дитячі кишені...
В самому куточку на дні —
У лівій кишені, у
правій кишені
Дві смерті носив на
війні.
І. ДРАЧ.

ЗА КОЖНУ П'ЯДЬ ЗЕМЛІ

Минає сорок років, а в пам'яті народній не меркне подвиг радянських воїнів за визволення Вінниці і області від німецько-фашистських загарбників. Двадцять березня — славна історична дата у непереможній ході Радянської Армії у Великій Вітчизняній війні.

Воїни, які брали участь у бойових операціях, що розгорнулися у березні 1944 року на правобережній Україні, добре пам'ятають, як жорстоко огризався ворог, щоб утримати свої позиції. Однак бойовий наступ наших воїнів, незважаючи на важкі погодні умови, без перепочинку бої, набрав все більше сили. Гривав стратегічний наступ, що прискорював перемогу над ворогом.

Заклик Центрального Комітету нашої партії «Вперед, за повне очищення від ворога радянської землі!» окрилював воїнів на вирішальну битву.

Полк, в якому я служив, після розгрому Умансько-Христинівського групування фашистів, у першій половині березня одержав бойове завдання діяти на «Вінницькому напрямку», розгорнув активний наступ з виходом до Південного Бугу в районі Ладжижина.

На світанку 15 березня 1944 року ворог відкрив шквальний артиле-

рійсько-мінометний вогонь. Він був викликаний тим, що в районі Ладжижина невелика група наших сміливців форсувала Буг. Очолив смилу операцію заступник командира полку по політчастині майор Пенкін. Пригнувшись, він на коліди швидше всіх перепливав річку, вийшов на протилежний берег. Рівнинна місцевість не дозволяла надійно приховатися від обстрілу німців. Розривалися снаряди і міни, безкінечно строчили кулемети і автомати.

Ми добре бачили, як він, Пенкін, стріляючи з автомата майже в упор фашистів, які намагалися скинути у воду наших десантників, особистим прикладом кликав бійців на подвиг. Сміливими і рішучими діями група сміливців примусила фашистів відступити, тим самим дала змогу підрозділам полку форсувати Буг.

У цьому бою ми втрапили кілька найбільш відважних бійців, два з них — Олександр Романов і Василь Кузьмін були для мене з перших днів перебування на фронті взірцем справжнього героїзму і відваги, служили прикладом наслідування найкращих солдатських якостей.

Вже пізніше, коли ми вийшли до державного кордону, було це на по-

чатку квітня, дізналися, що майор Пенкін був удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

Склавши ритуальні почесті загиблим, війська одержали нове завдання — швидким маневром перерізати залізницю Жмеринка—Одеса, не дати можливості фашистам, які відступали, пропустити ешелони з бойовою технікою у їхній тил.

І ця операція увінчалася успіхом. Наступного дня, 16 березня, ми оволоділи залізничною станцією Вапнярка. Тут було захоплено кілька німецьких ешелонів.

Того ж дня Москва салютувала військам, які захопили залізницю і звільнили Вапнярку від фашистів.

На шляху звільнення території України від німецьких окупантів ми бачили, які звірячі сліди лишали по собі фашисти. Вони вбивали у містах і селах всіх, хто потрапляв на мушку — дітей, стариків, жінок. Горіли хати і будинки, стогнала земля.

Наростав священний гнів радянських воїнів, кожен прагнув відомстити за наругу, приблизити перемогу над ненавистим ворогом. Ми наступали буквально по п'ятах фашистів, які безславно тікали.

Наш полк і інші підрозділи двадцять сьомої армії скинули німців разом з їх технікою і зброєю в кипучий

Дністр і 18 березня 1944 року оволоділи Могилів-Подільським.

Столиця нашої Батьківщини — Москва 20 березня салютувала доблесним військам, які відзначилися у бойових операціях.

Того ж дня ввечері, тобто 20 березня, відгрімали залпи салюту військам 1-го Українського фронту, які визволили Вінницю від фашистів.

У вирішальній бою за визволення Вінниці відзначилися війська генерал-полковника Москаленка, генерал-лейтенанта Шейвердіна, генерал-майора артилерії Лихачева, танкісти полковника Беляева, льотчики генерал-полковника Красовського і генерал-майора Каманіна. Серед визволителів був і прославлений нині льотчик-космонавт двічі Герой Радянського Союзу Г. Т. Береговий, почесний громадянин нашого міста.

Вінничани по-праву гордяться тим, що 118 Героїв Радянського Союзу дала вінницька земля.

З Вінниччиною зв'язані сторінки біографій прославлених полководців двічі Героїв Радянського Союзу Р. Я. Малиновського і І. Д. Черняховського.

Д. ЮДІН,
співробітник інституту, учасник визволення Вінниччини,
підполковник запасу.

Іх сто вісімнадцять

Вийшла з друку у видавництві «Маяк» книга, котра розповідає про Героїв Радянського Союзу — вінничан. Іх сто вісімнадцять — мужніх, відважних, які в роки Великої Вітчизняної війни показали безприкладну стійкість і героїзм. Кожне ім'я героя, то своєрідна історія подвигів, які навічно вписані золотими літерами в книгу всенародної мужності і звитяги.

Колективна повість відкривається вступною статтею «Навічно в пам'яті народній» Л. Л. Криворучка, першого

секретаря обкому Компартії України.

У творенні книги про героїв-вінничан брали участь ветерани війни М. Гненний, Д. Дереч, Л. Сахневич, М. Чорний, а також партійні працівники і журналісти.

Нове видання — гідний подарунок 40-річчю Великої Перемоги і 40-річчю визволення Вінниччини від німецько-фашистських загарбників. Воно стане у великій пригоді краєзнавцям, червоним слідопитам, педагогам у вихованні в молодого покоління рис мужності й радянського патріотизму.

По місцях слави

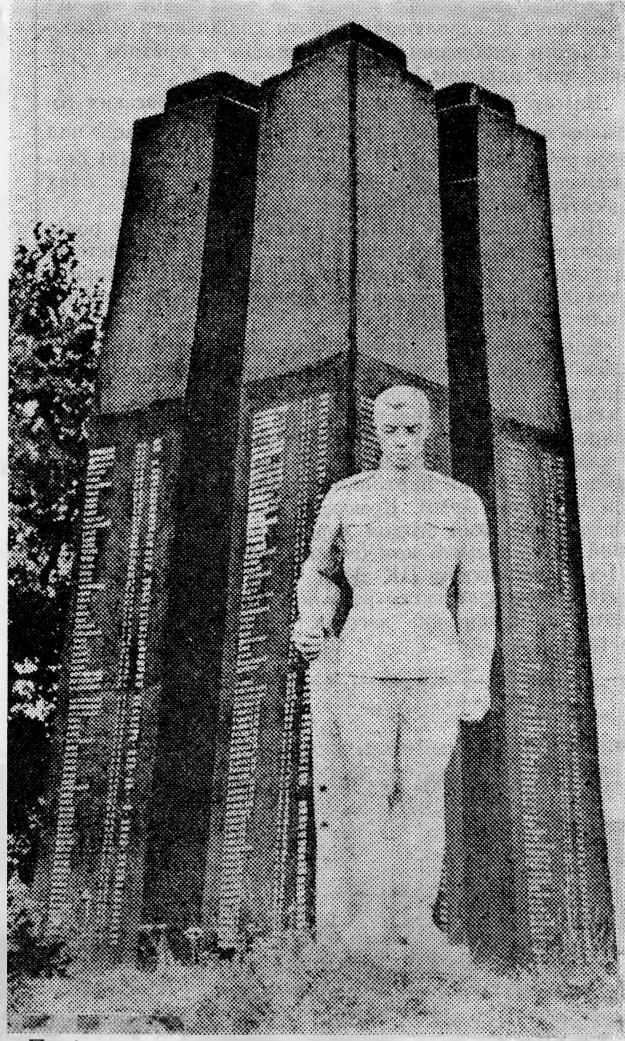
В актовому залі Могилів-Подільського монтажного технікуму відбулася прем'єра короткометражного кінофільму «Міста-герої», присвяченого 40-річчю перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Кінострічка стала справжнім уроком патріотичного виховання учнів. А створили її члени кінофотостудії Костянтин Козак, Валерій Троян під керівництвом працівника технікуму І. В. Гаусмана.

Кадри фільму зняті під час поїздки учнів технікуму у міста-герої, а також походів місяцями бойової слави радянського народу.

16 майбутніх спеціалі-

тів-будівельників відвідують заняття кінофотостудії. Тут вони вчать працювати з кінофотокамерами, знайомляться з технікою зйомки тощо.

Інтерес у учнів і викладачів технікуму викликали короткометражні кінофільми «Зустріч з побратимами», «Посвячення в учні», «З історії технікуму». Руками учнів встановлено також фотостенди, фотоальбоми, що прикрашають аудиторії, музей бойової слави. В них — розповідь про зустрічі з ветеранами війни і праці, про творчу співдружність подолян з учнями Цаульського радгоспу-технікуму братньої Молдавії тощо.

Пам'ятник односельчанам, які загинули під час Великої Вітчизняної війни, в селі Дружелюбівці, Калінінського району.

Редактор
С. ДЖЕДЖУЛА